

Tirgus pārskats

2009.g. 21. – 27. septembris

Lai gan nedēļa aizsākās samērā stabili, pēdējās divas dienas lielākajā daļā akciju tirgu izraisīja kritumu. Ekonomikas dati liecina, ka atveseļošanās nav tik strauja kā tirgi bija sākuši uzskatīt, jo lai arī situācija uzlabojas, tā nav tik laba kā gaidīts. Tuvojoties trešā ceturkšņa peļņas rādītāju publiskošanas sezonai, bažas par rezultātu pārāk augstu novērtēšanu kļūst aizvien aktuālākas.

Pagājušajā nedēļā indekss "S&P 500" nokritās par 2,2%, savukārt Eiropas akciju cenas samazinājās par 2,4%. Japānas un pārējo Āzijas valstu akcijas nedēļu noslēdza ar 1% kritumu. Attīstības valstu tirgos kopumā kritums bija 1,2% apmērā, kas ir skaidrojams ar izejvielu cenu samazināšanos. No izejvielu cenām vairāk atkarīgie tirgi kā, piemēram, Krievija un Latīņamerika, piedzīvoja attiecīgi 1,7% un 1,4% kritumu. Savukārt Austrumeiropas akciju cenas pieauga par 1%.

Pagājušajā nedēļā ASV centrālajai bankai bija tikšanās, kuras laikā tika pieņemts lēmums nemainīt bāzes likmi, saglabājot to vēlamo diapazonā 0% - 0,25%. "Goldman Sachs" prognozē, ka ASV centrālā banka bāzes likmi saglabās vairāk vai mazāk nulles līmenī visu 2010.gadu, jo uzskata, ka inflācija turpinās būt zema. ASV centrālā banka paziņoja arī par likviditātes programmu apjomu samazināšanu. "Term Auction Facility" programmas ietvaros ASV centrālā banka uz 70 dienām tirgum nākamajā mēnesī aizdos USD 50 mljrd., kas ir par USD 25 mljrd. mazāk nekā aizdeva šomēnes uz 84 dienām, turklāt novembrī un decembrī aizdevumu apmērs un termiņi samazināsies vēl vairāk. Pēc "Bloomberg" sniegtās informācijas, "Term Securities Lending Facility" programmas apjoms no USD 75 miljardiem tiks samazināts līdz USD 50 mljrd. un tad līdz USD 25 mljrd.

Runājot par pozitīvo ASV, iknedēļas nodarbinātības dati liecināja, ka bezdarbnieku pabalsta pieteikumu skaits turpina samazināties. Bezdarba mazināšanās, iespējams, arī ir izraisījis patērētāju optimisma kāpumu, kurš ir pakāpies līdz augstākajam līmenim kopš 2008.augusta. Tomēr deva mazu mierinājumu, jo dati par mājokļu pārdošanas apjomiem un ilgstoša patēriņa preču pasūtījumiem nesa vilšanos. Esošo mājokļu pārdošanas apjomi pēc 7,2% liela kāpuma jūlijā augustā nokritās par 2,7%. Jauno mājokļu pārdošanas apjoma pieaugums bija mazs -0,7% apmērā. Jūlijā pārdošanas apjoms pieauga par 6,5%, kas ir uz leju koriģēts rādītājs no sākotnēji aprēķinātajiem 9,6%. Ilgstoša patēriņa preču pasūtījumu apjoms augustā nokritās par 2,4%, kas sekoja iepriekšējā mēneša koriģētajam kāpumam 4,8% apmērā. Prognozēts tika pieaugums 0,4% apmērā.

Eiro zonā dati liecināja par zināmu uzlabošanos ražošanas un pakalpojumu sektoros. Gan PMI, gan pakalpojumu sektora indekss pakāpās virs 50 punktiem, kas norāda uz paplašināšanos. Jauno ražošanas pasūtījumu apjoms jūlijā pieauga par 2,6%, lai gan prognozēti bija tikai 2%.

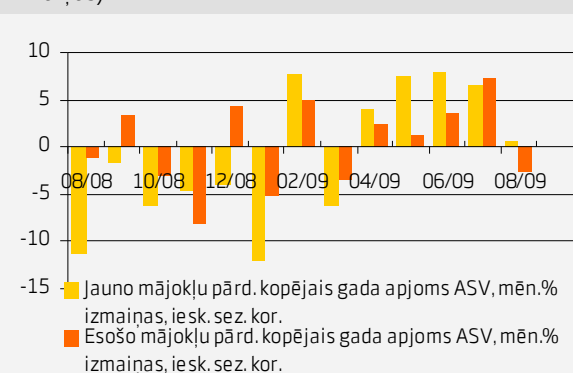
Tomēr tas akciju tirgiem īpaši nepalīdzēja, jo šis reģions nedēļas otrajā pusē piedzīvoja kritumu sakarā ar sliktajiem datiem no ASV. Vācijas tirgos pēc parlamenta vēlēšanām, kurās kancleres Angelas Merkeles vadītie kristīgie demokrāti kopā ar brīvjiem demokrātiem ieguva pietiekamu balsu skaitu, lai veidotu nākamo valdību, atjaunojās pozitīva izaugsme.

Kā norāda Āzijas Attīstības banka, Āzija (atskaitot Japānu) gan šogad, gan nākamgad piedzīvos izaugsmi, kas būs spēcīgāka kā iepriekš prognozēts. Minētā banka norāda, ka Āzijas attīstības valstīs šogad pieaugums būs 3,9% apmērā un ka 2010.gadā ekonomiskās izaugsmes temps palielināsies, sasniedzot 6,4%. Tomēr pārskatā ir arī minēts, ka ilgstoša ekonomikas attīstības bremsēšanās pasaulē un pāragra stimulešanas programmu pārtraukšana reģiona ekonomiku attīstībai rada nopietnu risku.

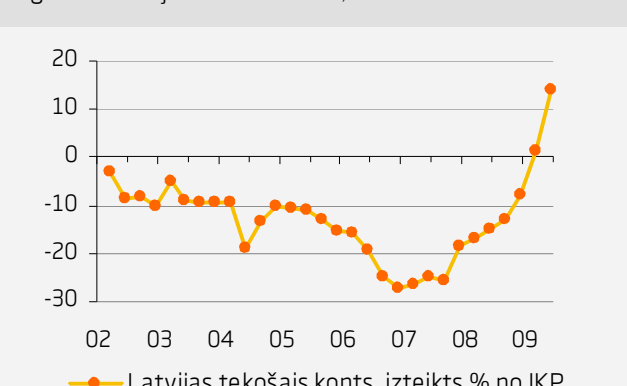
Trešdien Latvijas akciju tirgus, pakāpjoties par 11%, uzrādīja piecu gadu straujāko vienas dienas kāpumu. Šādu kāpumu izraisīja "TeliaSonera" uzlabotais piedāvājums par Igaunijas lielāko fiksēto telekomunikāciju uzņēmumu AS Eesti Telecom. Turklāt statistika liecināja, ka Latvijas tekošā konta pārpalikums (skat. grafiku) otrajā ceturksnī ir palielinājies, sasniedzot rekordlielu apmēru - 14,2% no IKP, ko veicināja ārvalstu tiešo investīciju norakstīšana un importa apjoma sarukums. Iepriekš Latvijas tekošā konta deficīts bija viens no vislielākajiem pasaulē, un šobrīd tā pārpalikums ir viens no lielākajiem pasaulē. Turklāt Pasaules banka piekrita piešķirt Latvijai 200 miljonus eiro lielu aizdevumu, lai stiprinātu banku jomu un pārslēgtu hipotekāros un uzņēmumu aizdevumu līgumus.

Krievijas akciju tirgus indekss "RTS" vairs nespēja noturēties virs psiholoģiski nozīmīgās 1250 punktu atzīmes, jo globālās problēmas mazināja investoru vēlmi iegādāties Krievijas akcijas. Tomēr nesenie pozitīvie notikumi Krievijas attiecībās ar ASV rosina optimismu un liek domāt, ka Krievijas akciju riska prēmija varētu samazināties vēl vairāk. Krievija nesen paziņoja, ka ir aktualizējušies tās nodomi pievienoties PTO un ka tā atceļ plānus izvietot raķešu sistēmas Kaļiņingradā. Pagājušajā nedēļā Krievijas prezidents Medvedjevs pauda atbalstu pret Irānu vērstām ekonomiskajām sankcijām, ja tā neievēros Apvienoto nāciju organizācijas rezolūcijas un Drošības padomes lēmumus. Krievijas akciju tirdzniecībā pēdējo 12 mēnešu cenas – peļņas attiecība ir 11; salīdzinājumam pasaules attīstības valstu attiecīgais rādītājs ir 20.

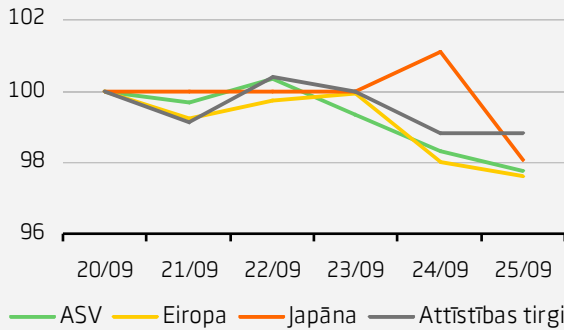
1.grafiks.Mājokļu pārdošanas apjoms ASV (mēneša % izmaiņas)

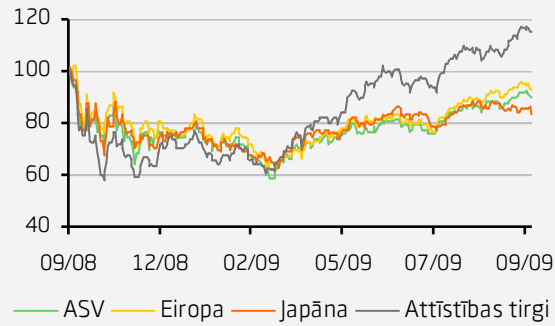
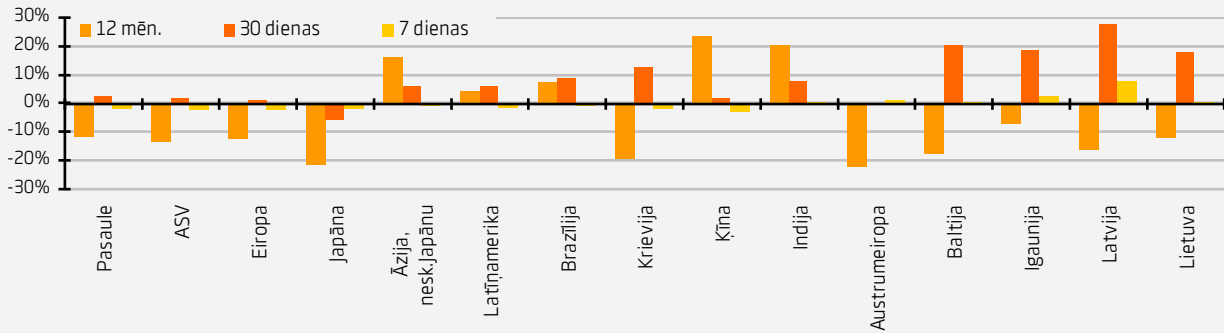
2.grafiks. Latvijas tekošais konts, izteikts % no IKP

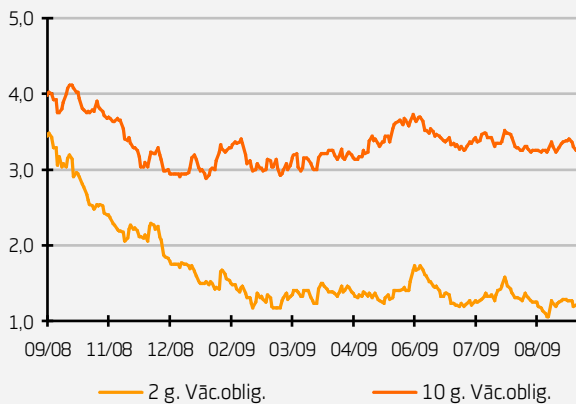
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

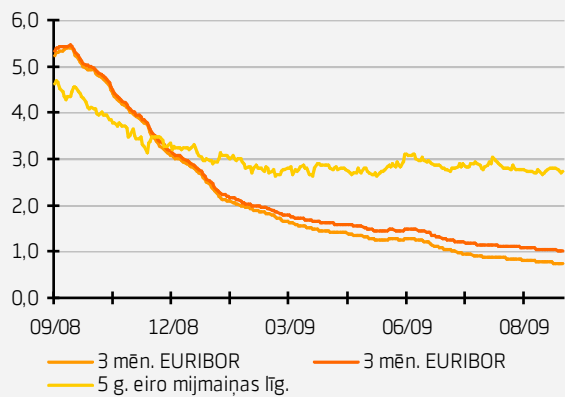
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti. ¹

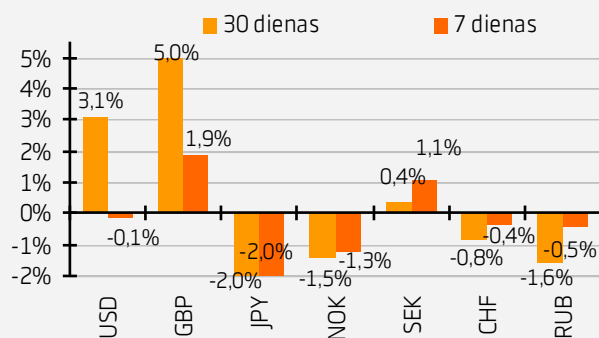
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

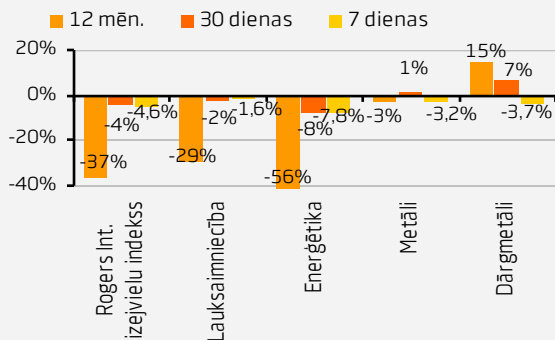
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)

Ja nav norādīts citādi, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

Saistību atruna: Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai saistītie uzņēmumi kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai un vienīgi informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RĪSKUS.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā “MSCI” reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu (“DJ Stoxx EU Enlarged”) un Baltijas akcijas (“OMX” indeksi).